

XXI. évfolyam, 7. szám, 2018

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

**Gabona és Ipari Növények
XXI. évfolyam, 7. szám, 2018**

Megjelenik kéthetente
2018. április 18.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Agrárpolitikai Hírek	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica	4
A gabonafélék jegyzése	6
Termelői és kikötői árak	10
Gabonapiaci információk.....	13
Olajnövény-piaci jelentés	15
Szójabab	15
Repce.....	15
Napraforgó.....	16
Az olajmagok és származékaik jegyzése	17
Termelői és kikötői árak	20
Olajmagpiaci információk	22
Bioüzemanyag melléklet.....	24

Összefoglaló

A 2018/2019. gazdasági évi globális búzatermésről szóló első előrejelzések szerint az Európai Unióban és Oroszországban csökkenhet, ellenben az USA-ban, valamint Ausztráliában nőhet a termelés.

Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium adatai szerint 965 ezer hektáron került a földbe őszi búza-ve-tőmag 2017 őszén, amelynek mindössze 1 százaléka pusztult ki a növényzet. Az állományok 60 százaléka volt jó és 29 százaléka közepes állapotban 2018. április elején.

Az USA-ban a kukorica és a szója termőterülete sem változik számottevően az idén a 2017. évihez képest, és megközelítőleg ugyanakkora területet, 36-36 millió hektárt foglalnak majd el.

Az Európai Unió az egy évvel korábbinál 18 százalékkal kevesebb, azaz 3,9 millió tonna repcemag/canola im-portjára szorul a 2017/2018. gazdasági évben a *Tallage* elemzői szerint.

A *Tallage* elemzői a napraforgómag-termelés bővülésére Oroszországban, Ukrajnában, Szerbiában, az USA-ban és a Dél-afrikai Köztársaságban számítanak a 2018/2019. gazdasági évben, miközben az EU-ban, Kazahsztánban és Moldovában csökkenést jeleznek.

Az *F.O. Licht* szakértői a 2017. évinél 9 százalékkal kevesebb, azaz 11,9 millió tonna biodízel termelését (zsírsav-metil-észter és hidrogénezett növényi olaj együtt) valószínűsítik az Európai Unióban 2018-ban.

Agrárpolitikai Hírek

- Március 30-án jelent meg az a rendelet, amelynek értelmében lehetővé vált a 2018. évi egységes kérelmek (EK) benyújtása. 2018. április 3-án nyílt meg az egységes kérelem internetes kitöltési felülete, amely a Magyar Államkincstár e-ügyintézési honlapján érhető el. Az idén – a vidékfejlesztési jogcímekekkel együtt – összesen 44 jogcímet, intézkedést lehet igényelni, illetve ezekkel kapcsolatban adatszolgáltatási kötelezettséget teljesíteni. Fontos, hogy a kérelmek beadására április 3. és május 15. között van lehetőség. A kérelem a május

15-ét követő további 25 naptári napig, vagyis június 9-ig, illetve a hétvége beszámításával június 11-ig is benyújtható, a már benyújtott kérelem pedig ugyanaddig a határidőig módosítható, de ekkor már mindkét esetben a megállapított támogatási összeg munkanaponként 1 százalékkal csökken. A közvetlen támogatások igénylésével kapcsolatban csak technikai korrekciók, pontosítások történtek, amelyek révén a termelők számára egyszerűbbé válik az igénylés menete.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Megjelentek az első, 2018/2019. gazdasági évi globális búzatermésről szóló előrejelzések. A franciaországi *Tallage* piacelemző vállalat már 2018 januárjában közzétette várakozását (741,5 millió tonna), amely márciusban 727 millió tonnára változott. Ez az egy évvel korábbi eredményt 0,5 százalékkal múlná alul. A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) durumbúzával együtt 741 millió tonna termést, az előző szezomban betakarítotttnál 2 százalékkal kevesebbet tartott valószínűnek 2018 márciusában. A két piacelemző műhely véleménye egyezik abban, hogy a termelés az Európai Unióban és Oroszországban csökkenhet, ellenben az USA-ban, valamint Ausztráliában nőhet. Az igen korai előrejelzések szerint az Európai Unióban durumbúzával együtt 148-151 millió tonna lehet az idei búzatermés. Magyarországon hivatalos adatok még nem állnak rendelkezésre a 2018. évi termelést illetően, ugyanakkor a *Tallage* szakértői a termőterület zsugorodása és a hozam gyengülése miatt egyelőre 4,9 millió tonna (–4 százalék) búza betakarítását valószínűsítik. A Földművelésügyi Minisztérium (FM) adatai szerint 965 ezer hektáron került a földbe őszebúza-vetőmag, amelynek mindössze 1 százalékán pusztult ki a növényzet. Az állományok 60 százaléka volt jó és 29 százaléka közepes állapotban április elején, szemben az egy évvel korábbi 47 és 36 százalékkal. Az Amerikai Egyesült Államokban a búza idei termőterülete várhatóan nem éri el a 19 millió hektárt (2017: 18,6 millió hektár), amelyről a tavalyihoz hasonló 50-52 millió tonna körüli termést arathatnak a gazdák nyáron.

A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése átmenetileg 180 dollár (*USD*)/tonna fölé emelkedett a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) április első napjaiban, majd a hónap közepén 175 dollár/tonna alá ereszkedett. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) hasonló volt a trend, a búza fronthavi jegyzése 168 euró/tonnáig erősödött április első dekádjában, majd 165 euró/tonna alá csökkent. Magyarországon a fizikai piacon átlagosan 49-50 ezer forint/tonna körül mozgott az étkezési búza

áfa és szállítási költség nélküli termelői ára április első hetében az AKI PÁIR adatai szerint, ez 10 százalékkal múlta felül az előző év azonos időszakának árszintjét.

Kukorica

Az *IGC* elemzői úgy vélik, a 2017/2018. gazdasági évihez hasonló területről, 185 millió hektárról takaríthatnak be búzát a gazdák világszerte a 2018/2019. gazdasági évben. Kiindulva abból, hogy a vetési kampány éppen elindult az északi féltekén, igen korai nyilatkozni a várható termésről. Mégis már mind az *IGC*, mind a *Tallage* közölte várakozásait: előbbi 1052 millió tonnára (+1 százalék), utóbbi 1025 millió tonnára becsüli (+2 százalék) az új szezón kukoricatermését. Az USA agrárminisztériuma szokás szerint május elejéig vár előrejelzésével.

A világ legnagyobb kukoricatermelő és -exportőr országában, az USA-ban a 2017. évvel közel azonos területen, 36,4 millió hektáron vethetnek a termelők kukoricát. Az Európai Unióban sem várható a termőterület számottevő változása, 8,6 millió hektár lehet az idén is (*Tallage*). A magyarországi vetési szándékot illetően egyelőre nem áll rendelkezésre hivatalos adat, ugyanakkor a francia szakértők 1 millió hektár termőterületet jeleznek, a 2017. évihez hasonlóan. Az *APK-Inform* tanácsadó ügynökség tájékoztatása szerint Oroszországban kezdetét vette a kukorica vetése, 3 millió hektár körül várható a növény termőterülete.

A chicagói árutőzsdén 150–155 dollár/tonna között hullámozott a kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése április első felében. A párizsi árutőzsdén a termény fronthavi jegyzése 168 euró/tonnáig emelkedett április első dekádjában, majd 165 euró/tonnáig ereszkedett. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsdé árupiaci szekciójában 48 ezer forint/tonnán stagnált a termény májusi jegyzése. Az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 47-48 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica április első hetében, az egy évvel korábbinál 16 százalékkal magasabb áron.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

	2018. 14. hét	2018. 14. hét/2018. 13. hét (százalék)	2018. 14. hét/2017. 14. hét (százalék)
Étkezési búza	49 481	101	110
Takarmánybúza	49 034	101	113
Takarmánykukorica	47 478	104	116
Takarmányárpa	46 692	105	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 04. 11.	2018. 04. 12.	2018. 04. 13.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2018. május	EUR/tonna	167	166	165
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2018. május	USD/tonna	179	177	174

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

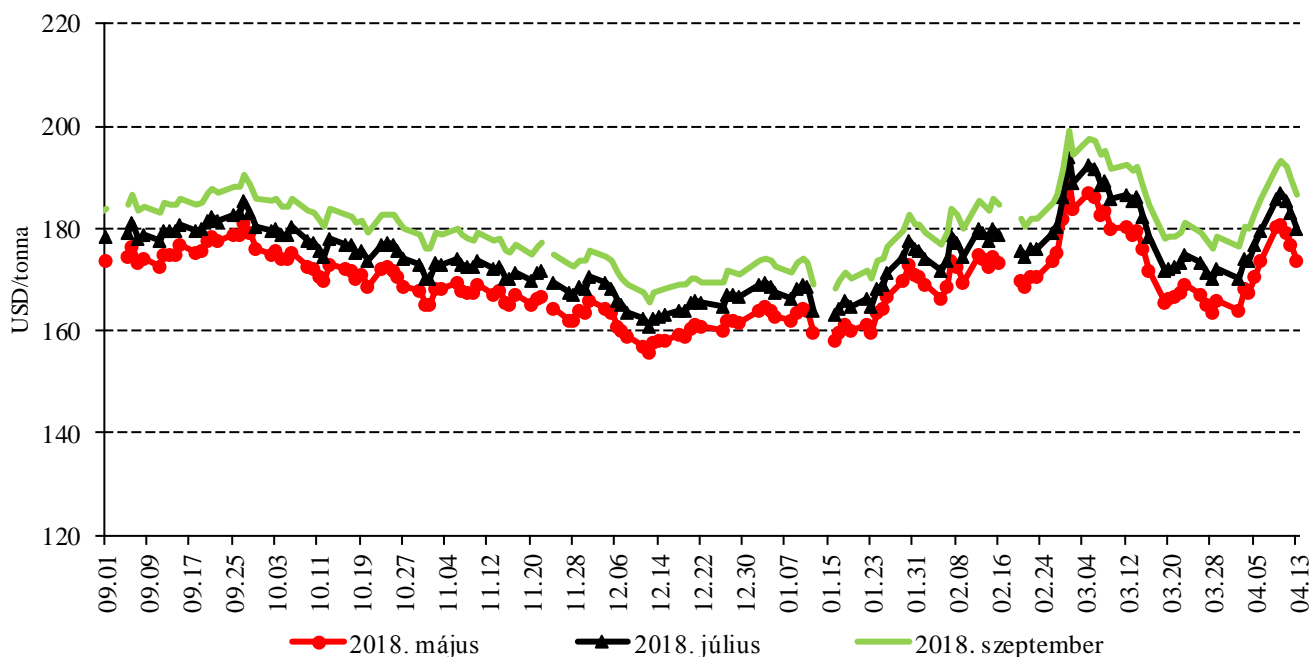
3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 04. 11.	2018. 04. 12.	2018. 04. 13.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2018. május	HUF/tonna	48 000	48 000	48 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2018. június	EUR/tonna	167	166	166
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2018. március	USD/tonna	152	153	152

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

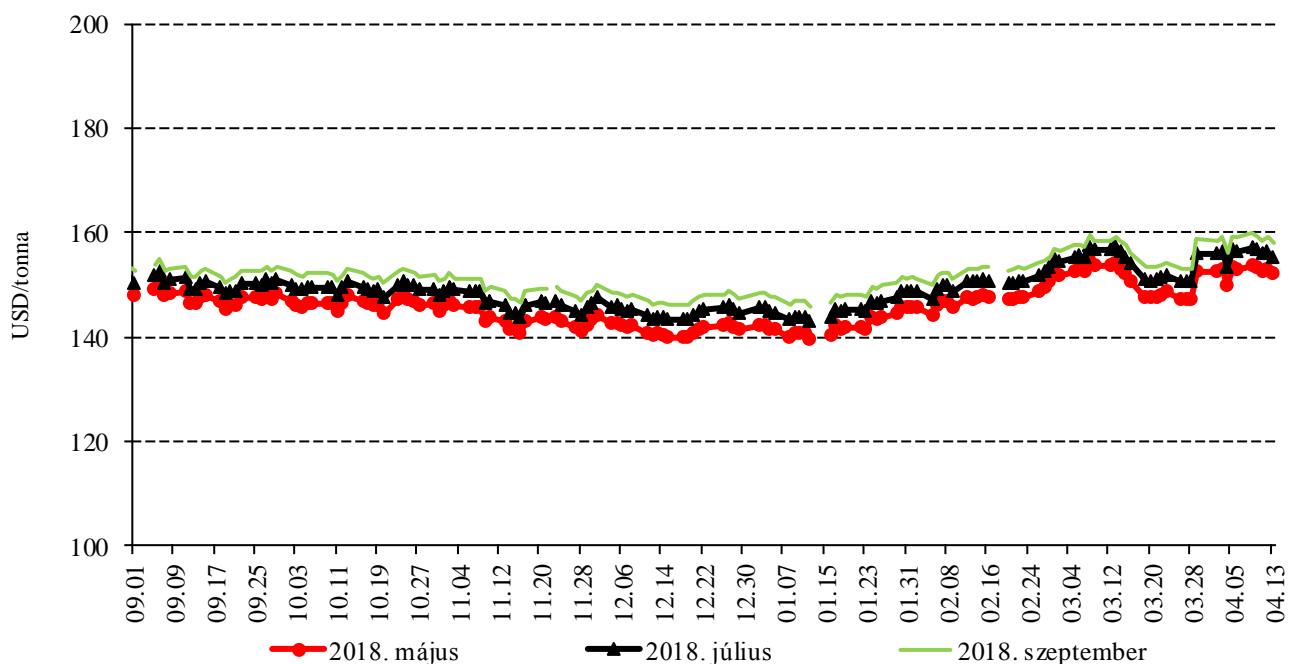
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

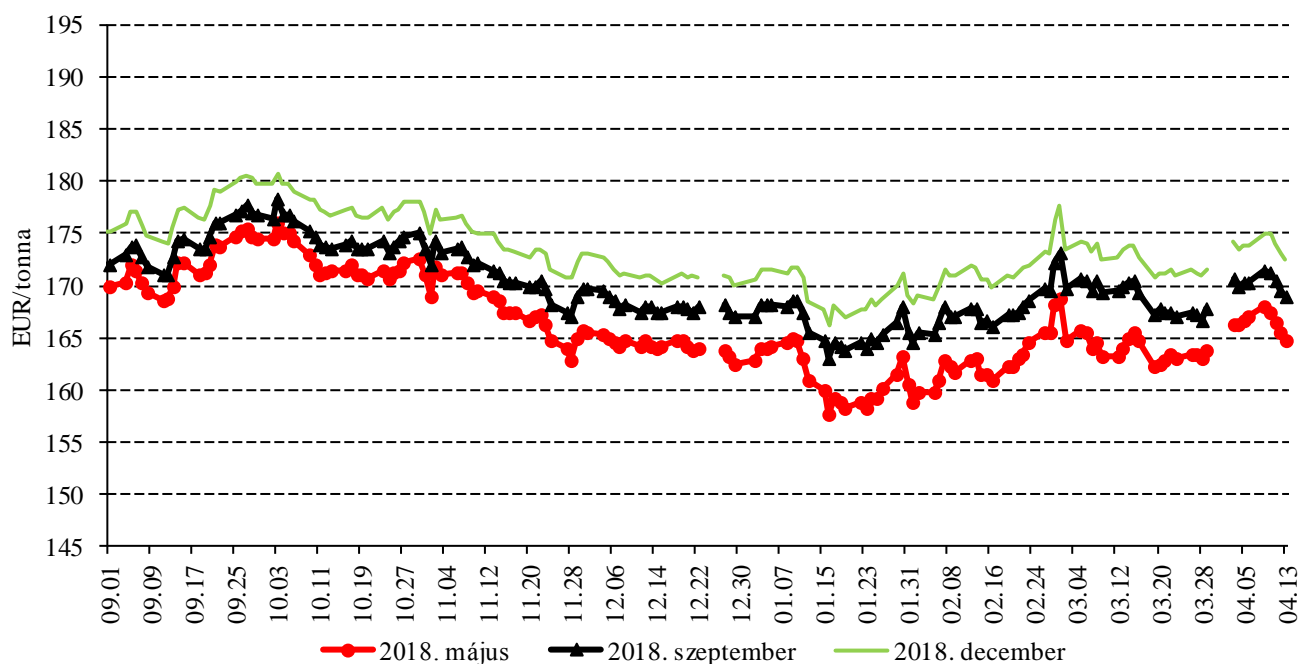
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

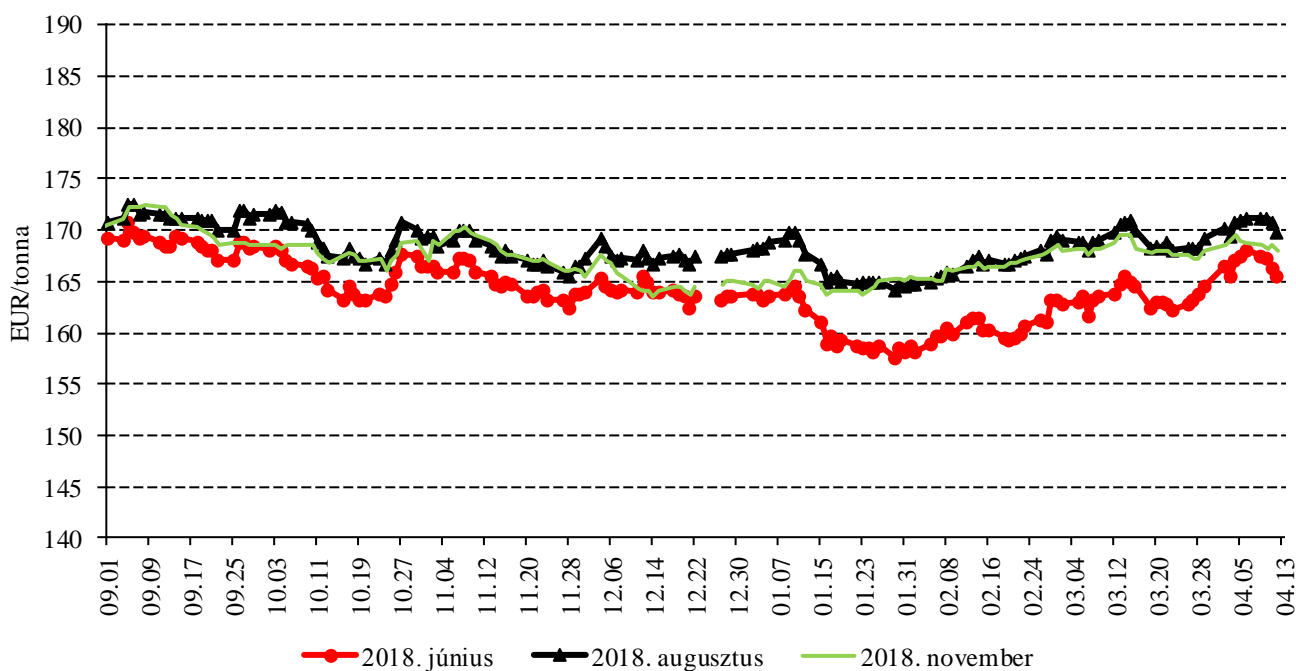
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

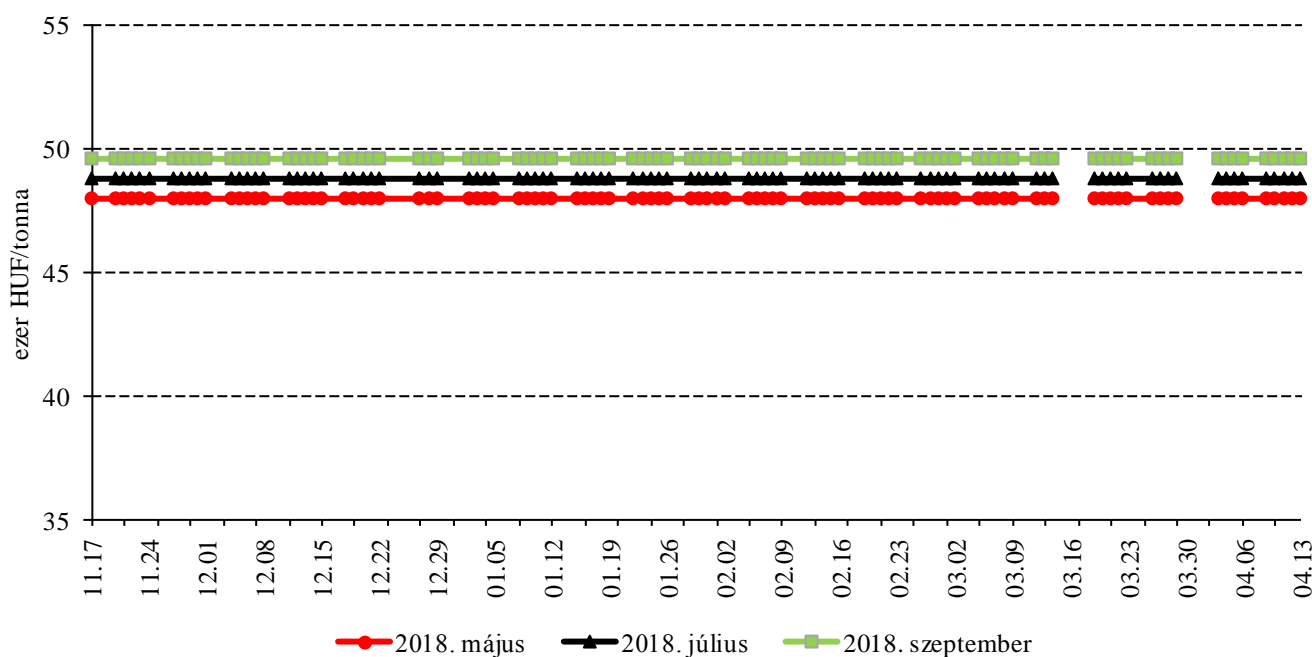
Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: Euronext

5. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2017–2018)

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2017. november 2–16. között nem jegyezték a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2018. április 13.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2018. május	165	51 236	2018. május	174	43 763
2018. szeptember	169	52 557	2018. július	180	45 319
2018. december	173	53 646	2018. szeptember	187	47 023
2019. március	176	54 579	2018. december	195	49 209
2019. május	177	55 123	2019. március	202	50 858
2019. szeptember	175	54 346	2019. május	205	51 619
KUKORICA					
2018. június	166	51 469	2018. május	152	38 332
2018. augusztus	170	52 791	2018. július	155	39 147
2018. november	168	52 246	2018. szeptember	158	39 840
2019. január	171	53 179	2018. december	162	40 753
2019. március	173	53 801	2019. március	165	41 509
2019. június	176	54 734	2019. május	166	41 925

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2018. 04. 06. (százalék)	2018. 04. 13. (százalék)
Búza	2018. május	173,58	27,2	25,4
Kukorica	2018. május	152,04	23,2	20,6
Szójabab	2018. május	387,35	19,5	17,1
Szójadara	2018. május	421,85	25,5	23,1

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2018. április 10.)

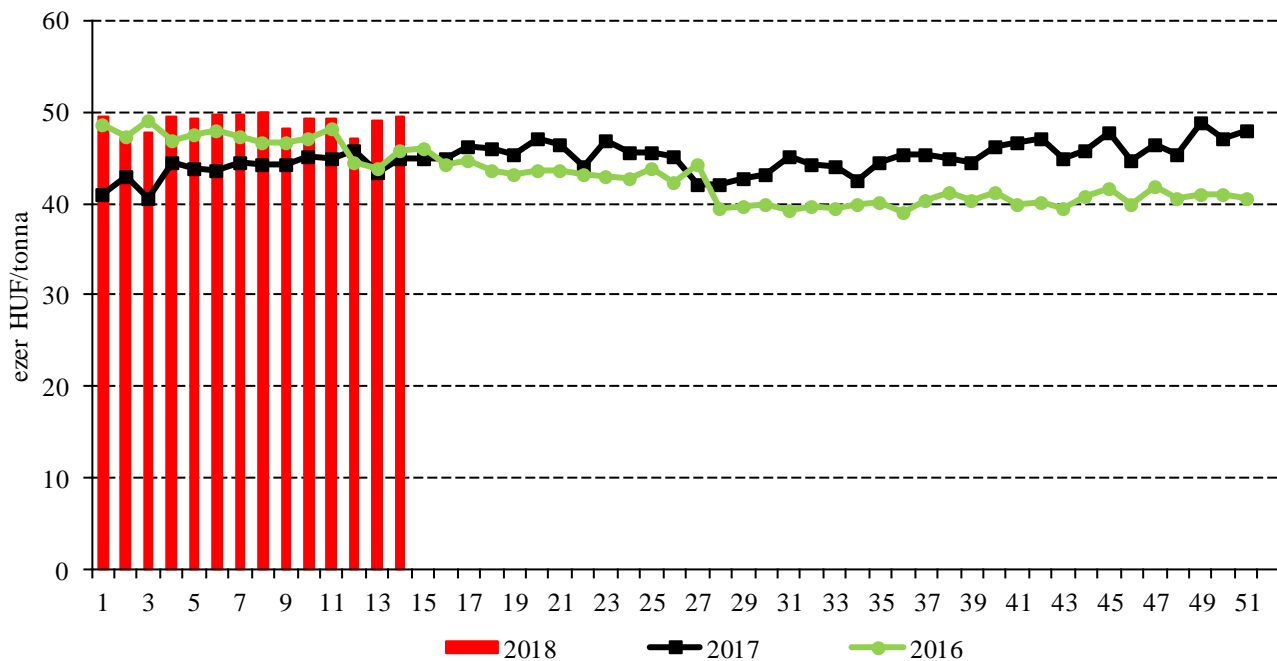
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	49 662	149 079	106 117	1 369	14 637	76 231	121 092	52 170	81 605	31 385	55 274
Kukorica	428 661	980 464	281 224	31 015	61 750	323 112	153 327	165 868	289 935	77 416	176 377
Szójabab	276 117	557 537	158 375	22 791	26 971	180 851	11 312	76 205	101 291	60 565	65 517
Szójadara	81 876	326 665	86 931	7 294	19 540	113 298	5 538	40 296	60 482	21 965	52 142

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

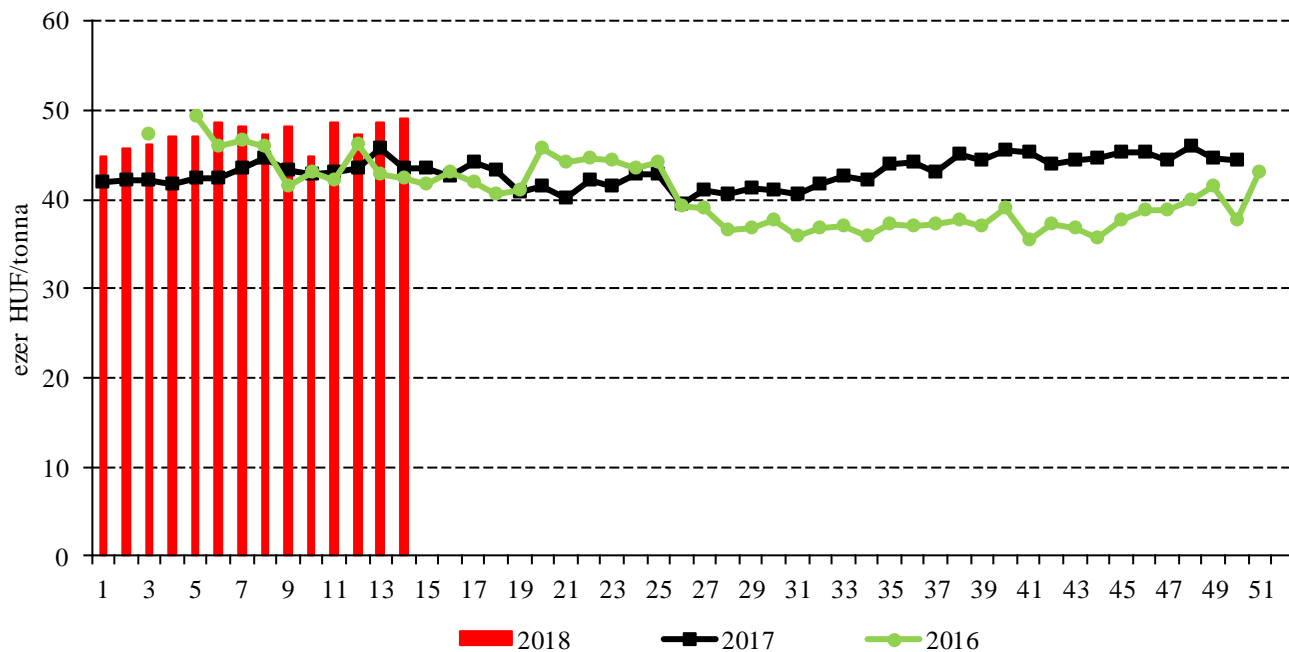
Termelői és kikötői árak

6. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

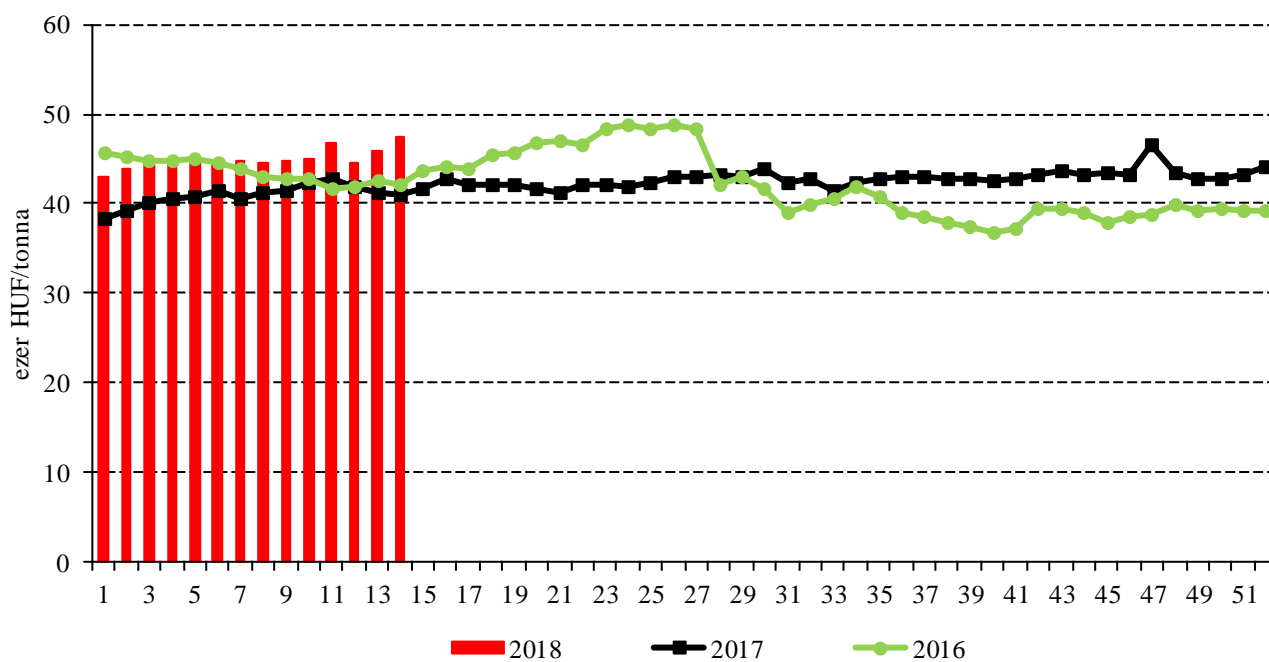
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

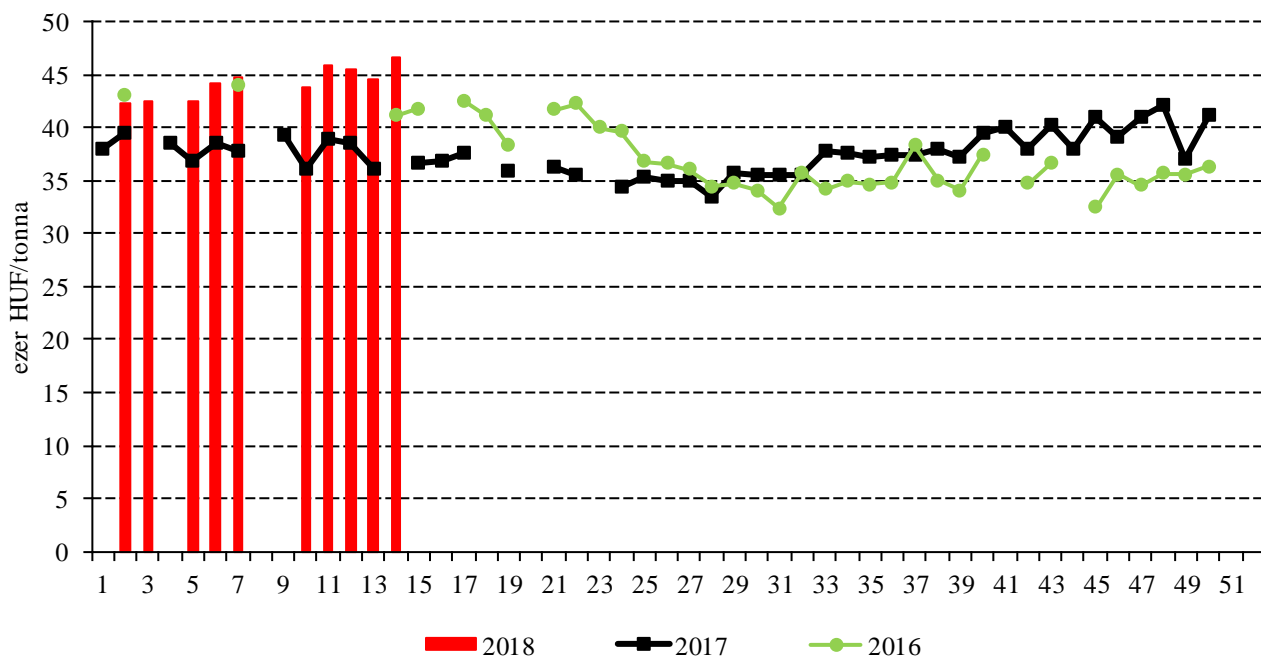
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2018. 03. 24.	2018. 03. 31.	2018. 04. 07.	2018. 04. 14.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	224	218	232	235
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	206	204	210	210
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	208	207	207	209
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	197	200	199	200
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	163	n. a.	n. a.
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	180	186	196	199
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	204	199	204	206
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	151	150	n. a.	n. a.
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	188	181	182	184
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	217	214	218	218
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	200	206	198	198
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2018. 11. hét	2018. 12. hét	2018. 13. hét	2018. 14. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	152	152	152	152
	Németország, DEPSILO Hamburg	166	168	168	171
	Franciaország, DELPORT Rouen	164	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Banat	131	142	141	n. a.
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	166	165	166	168
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	148	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	137	138	142	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	162	167	167	169
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	143	143	143	143
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	158	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	135	136	134	137
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	138	138	138	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	168	170	171	173
	Franciaország, DELPORT Rouen	169	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Muntenia	120	n. a.	124	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	153	159	156	160

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2017. 14. hét	2018. 13. hét	2018. 14. hét	2018. 14. hét/ 2017. 14. hét (százalék)	2018. 14. hét/ 2018. 13. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	493	2 021	1 449	294	72
		HUF/kg	66	70	71	107	101
	zsákos	tonna	1 984	2 824	2 501	126	89
		HUF/kg	69	73	73	106	100
	zacskós	tonna	1 064	1 525	1 229	116	81
		HUF/kg	78	82	81	105	99
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	24	...	27	114	...
		HUF/kg	79	...	84	106	...
	zacskós	tonna	50	66	46	93	70
		HUF/kg	85	92	94	111	102
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	389	1 424	937	241	66
		HUF/kg	64	67	68	106	102
	zsákos	tonna	469	973	911	194	94
		HUF/kg	66	71	71	107	101
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	168	572	363	215	63
		HUF/kg	72	75	75	104	100
	zsákos	tonna	55	44	60	110	137
		HUF/kg	76	79	78	103	100
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	51	108	73	145	68
		HUF/kg	88	92	92	104	100

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2017. március	2018. február	2018. március	2018. március/ 2017. március (százalék)	2018. március/ 2018. február (százalék)
Brojlertáp	tonna	8 687	7 336	9 295	107	127
	HUF/tonna	88 417	90 793	92 529	105	102
Hízósertéstáp	tonna	8 377	8 893	9 593	115	108
	HUF/tonna	68 898	72 858	71 502	104	98

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2017. január	2018. január	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	198,39	154,04	77,6
	10039000 Árpa, nem vető	40,12	21,19	52,8
	10059000 Kukorica, nem vető	238,77	188,41	78,9
Import	10019900 Búza, nem vető	12,13	11,72	96,6
	10039000 Árpa, nem vető	1,15	0,05	4,3
	10059000 Kukorica, nem vető	6,06	13,73	226,5

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2016. július 1.– 2017. április 11.	2017. július 1.– 2018. április 10.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	19 967	15 247	76,4
	Árpa	4 217	4 558	108,1
	Kukorica	1 941	964	49,7
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	2 758	3 391	123,0
	Árpa	364	413	113,5
	Kukorica	9 121	13 420	147,1

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		751	760	758	741	731	727
Felhasználás		739	743	742	744	737	741
Export		182	184	174	179	177	186
Import		182	184	174	179	177	186
Zárókészlet		255	271	256	253	217	202
KUKORICA							
Termelés		1 075	1 036	1 045	1 052	1 002	1 025
Felhasználás		1 059	1 069	1 074	1 074	1 023	1 033
Export		142	150	149	150	148	153
Import		142	150	149	150	148	153
Zárókészlet		231	198	308	265	288	280

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Brazíliában jól halad a szójabab betakarítása, és biztatóak a 2017/2018. évi szezon terméskilátásai. Az *Oil World* szakértői a 114,5 millió tonnát sem tartják kizártnak, amely kissé felülmúlná az előző évi rekordot. Ezzel szemben Argentínában még mindig bizonytalanok a kilátások és az elemzők szerint a márciusban prognosztizált 42 millió tonnánál (2017: 54,6 millió tonna) kisebb szójababtermés sem elképzelhetetlen. A vetés idején uralkodó, hosszan tartó száraz, hideg idő jelentősen hátráltatta a szántóföldi munkákat a dél-amerikai országban, és a tervezett terület egy részén el sem tudták vetni a gazdák a magot. Ugyanakkor a termésvesztésük minimalizálása érdekében az argentin termelők a terület jelentős részén (28 százalék), 5 millió hektáron vetettek rövidebb tenyészidejű, de alacsonyabb termőképességű szófafajtákat, szemben a szokásos 3 millió hektárral. Így az *Oil World* márciusi prognózisa szerint a 2016/2017. gazdasági évi rekordnál közel 8 millió tonnával kevesebb, 340 millió tonna lehet a 2017/2018. gazdasági évi globális szójababtermés.

Ezzel egy időben az északi féltekén már elkezdődött az idei vetési kampány. Az USA-ban az agrárminisztérium (*USDA*) előrejelzése szerint a 2017. évvel azonos területen, 36,4 millió hektáron kerülhet szójavetőmag a földbe a következő hetekben. Az Európai Unióban 3 százalékkal 1 millió hektárra nőhet a növény termőterülete (*Tallage*). Olaszország, Románia és Horvátország kivételével valamennyi tagállamban növekedést várnak a francia piacelemző vállalat szakértői. Magyarországon április derekán még nem álltak rendelkezésre hivatalos adatok a szója idei vetésterületét illetően, mindenesetre a franciaországi szakértők 81 ezer hektárt jeleztek.

A szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 385-390 dollár (*USD*)/tonna tartományban mozgott a

chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) április első felében.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a feldolgozók átlagosan 138 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat szóját április első hetében.

Repcemag

Az Európai Unió az egy évvel korábbinál 18 százalékkal kevesebb, azaz 3,9 millió tonna repcemag/canola importjára szorul a 2017/2018. gazdasági évben a *Tallage* elemzői szerint. Az európai újtermés betakarításáig fennálló szükségletet jórészt az Ukrajnából és Ausztráliából származó terménnyel fedezik. A behozatal az új, 2018/2019. gazdasági évben kissé csökkenhet, de az EU továbbra is 3 millió tonnát meghaladó mennyiségű repcemagot szállíthat be a harmadik országokból. A *Tallage* szakértői 6,7 millió hektárról 22,5 millió tonna repcemag betakarításával számolnak az EU-ban a 2018/2019. gazdasági évben, szemben a 24-25 millió tonna felhasználással. A magyarországi termést 958 ezer tonnára jelzik a francia elemzők, ami mindenkor rekord lenne. Ezt a hozam várható javulására alapozzák, amit egyelőre a Földművelésügyi Minisztérium (FM) állapotminősítésre vonatkozó tájékoztatása is megerősít. Az ősszel elvetett 293 ezer hektár mindössze 1 százalékán pusztult ki a növényzet, és az állományok 67 százaléka volt jó, 25 százaléka közepes állapotban április elején.

A repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 350 euró/tonna alá ereszkedett a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 2018. április közepén. A magyarországi fizikai piacon a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára átlagosan 109 ezer forint/tonna volt április első hetében, 6 százalékkal alulmúlva az egy évvel korábit.

Napraforgómag

A *Tallage* elemzői a napraforgómag globális termelésének növekedését valószínűsítik a 2018/2019. gazdasági évben, 48,5 millió tonnát várnak. A termés bővülésére Oroszországban, Ukrajnában, Szerbiában, az USA-ban és a Dél-afrikai Köztársaságban számítanak, miközben az EU-ban, Kazahsztánban és Moldovában csökkenést jeleznek. Az Európai Unióban 4,2 millió hektárról (-2 százalék) 2,1 tonna/hektár átlag-

hozammal számolva 9 millió tonna körüli napraforgómag-termést prognosztizálnak a szakértők. Ez a végső termőterület és a következő hónapok időjárása függvényében még változhat. Magyarországon 676 ezer hektárt foglalhat el a növény az idén (*Tallage*).

Az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbinál 2 százalékkal olcsóbban, átlagosan 101 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag április első hetében.

14. táblázat: A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon

	HUF/tonna		
	2018. 14. hét	2018. 14. hét/2018. 13. hét (százalék)	2018. 14. hét/2017. 14. hét (százalék)
Napraforgómag	100 872	110	98
Repcemag	108 821	103	94

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

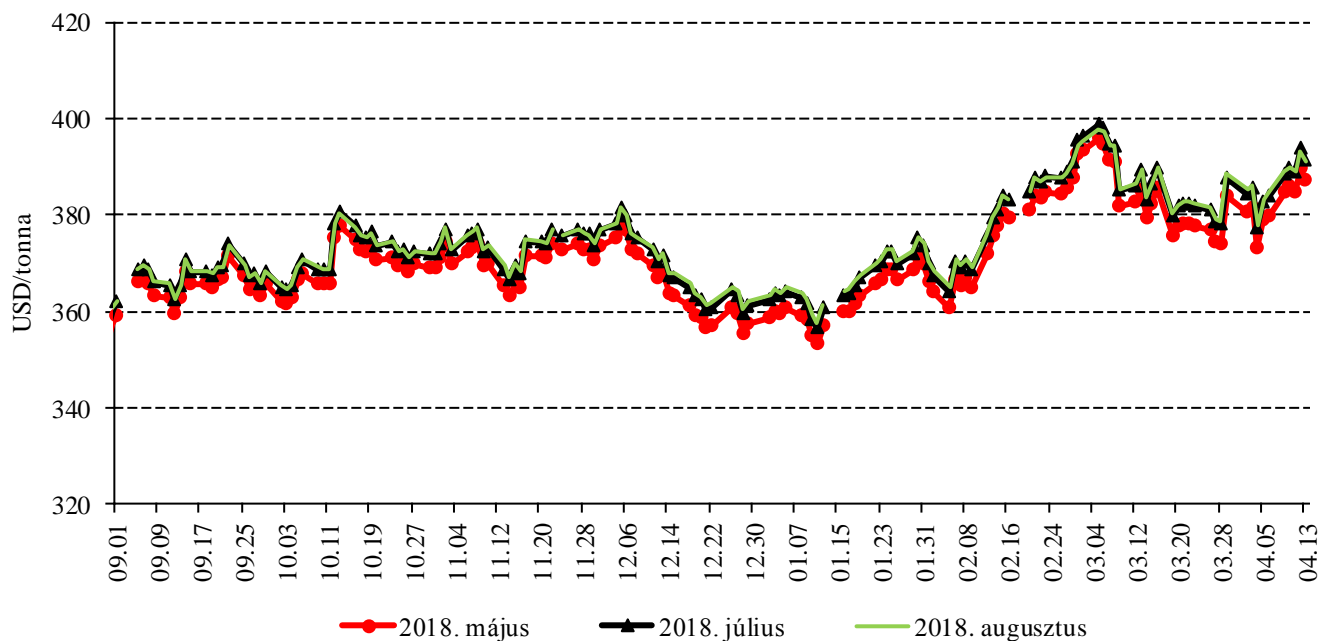
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 04. 11.	2018. 04. 12.	2018. 04. 13.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2018. május	EUR/tonna	347	348	347
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2018. május	USD/tonna	385	390	387

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

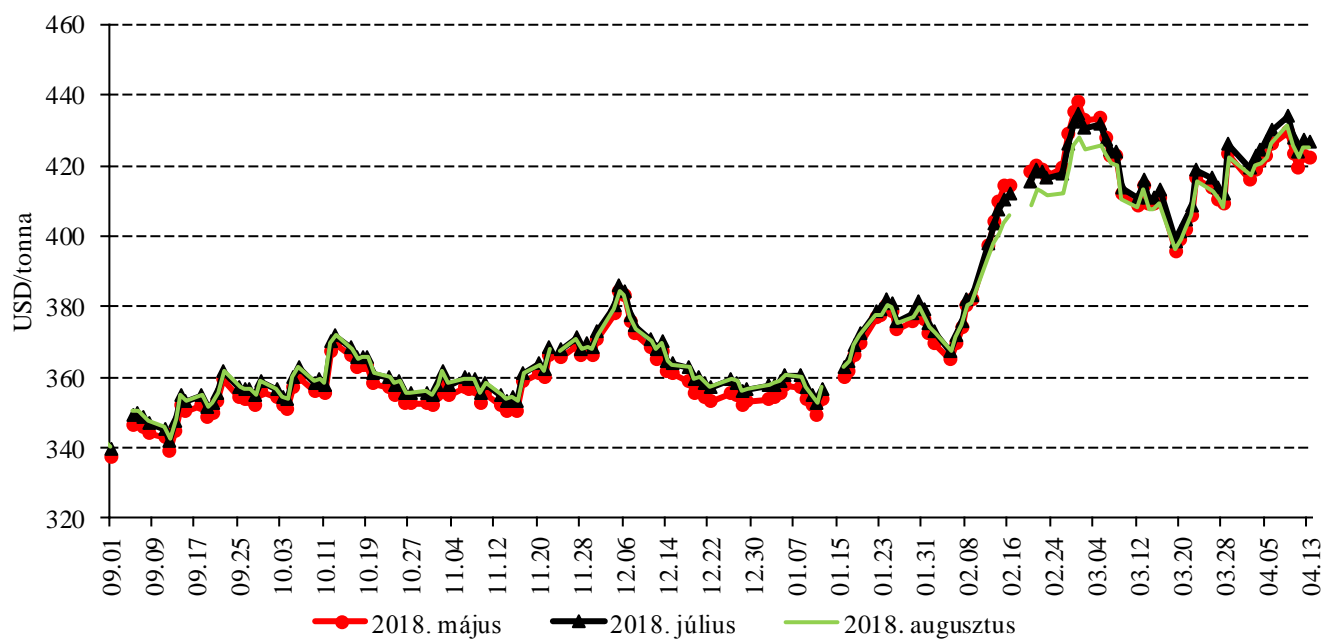
Az olajmagok és származékaik jegyzése

10. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

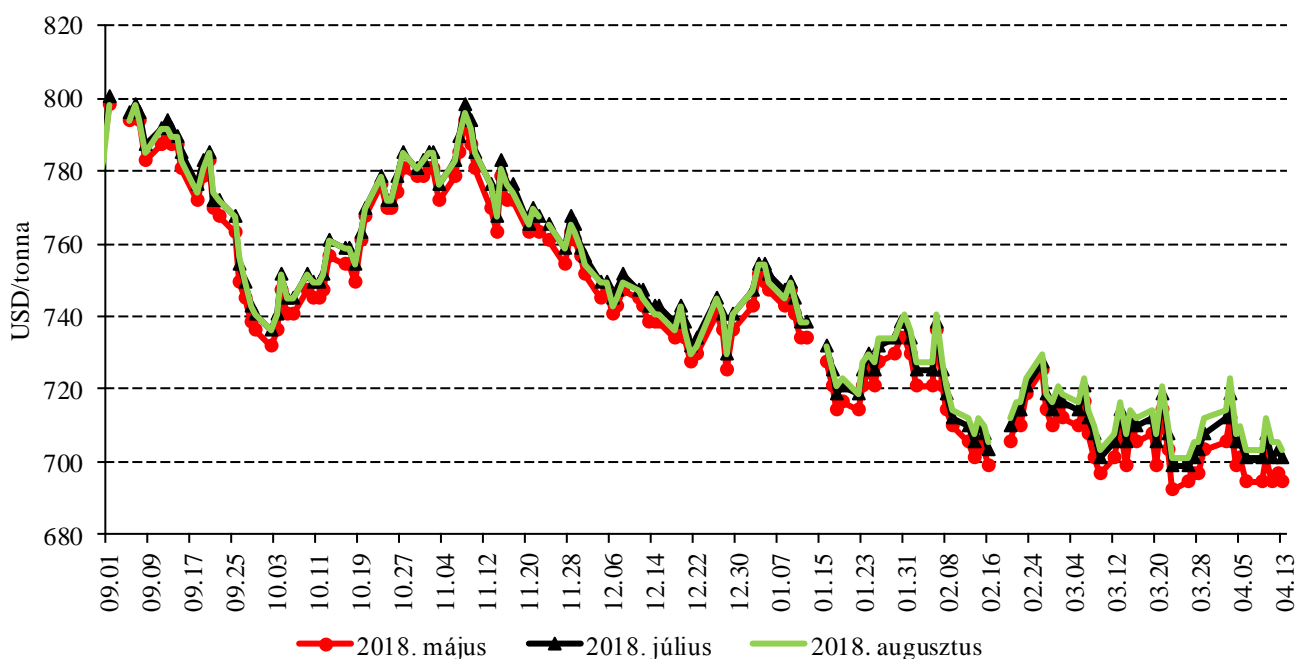
Forrás: CME Group

11. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

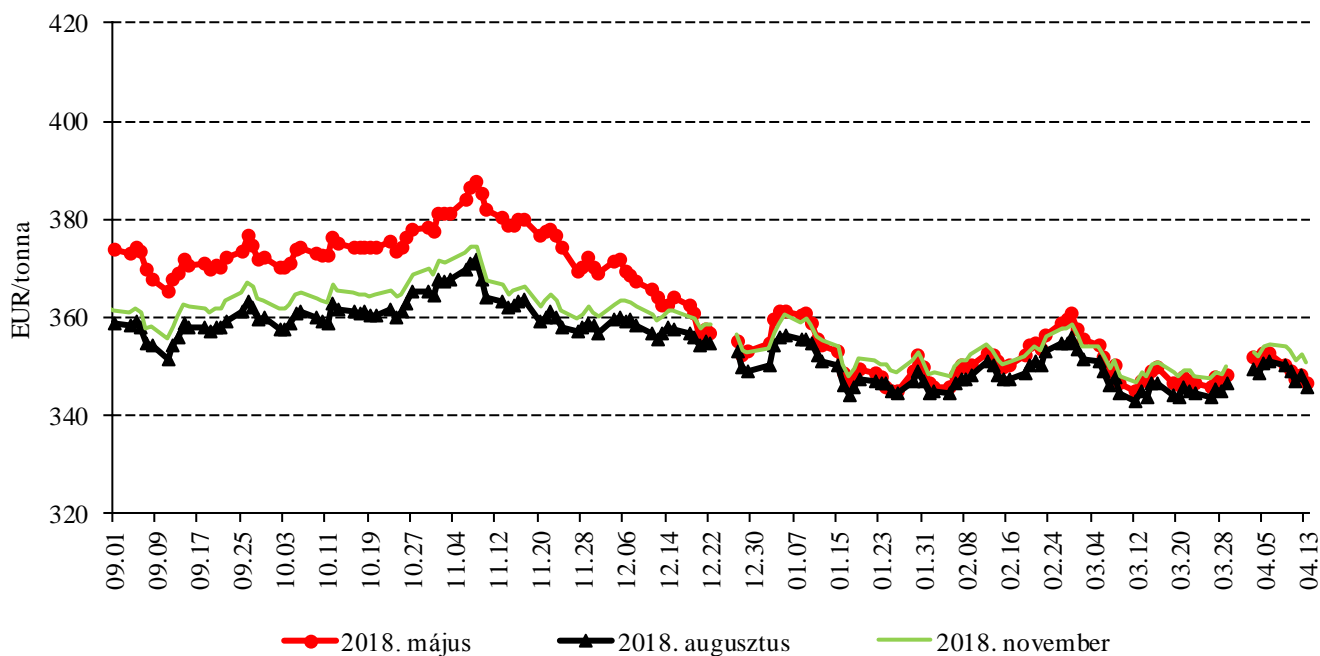
Forrás: CME Group

12. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: CME Group

13. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: Euronext

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2018. április 13.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2018. május	347	107 758
	2018. augusztus	346	108 064
	2018. november	351	109 627
	2019. február	355	110 877
	2019. május	357	111 502
	2019. augusztus	350	109 471
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2018. május	387	97 659
	2018. július	391	98 660
	2018. augusztus	391	98 604
	2018. szeptember	388	97 770
	2018. november	386	97 215
	2019. január	387	97 510
SZÓJADARA	2018. május	422	106 357
	2018. július	426	107 466
	2018. augusztus	425	107 106
	2018. szeptember	422	106 412
	2018. október	419	105 522
	2018. december	417	105 079

Forrás: Euronext, CME Group

17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2018. április 10.)**

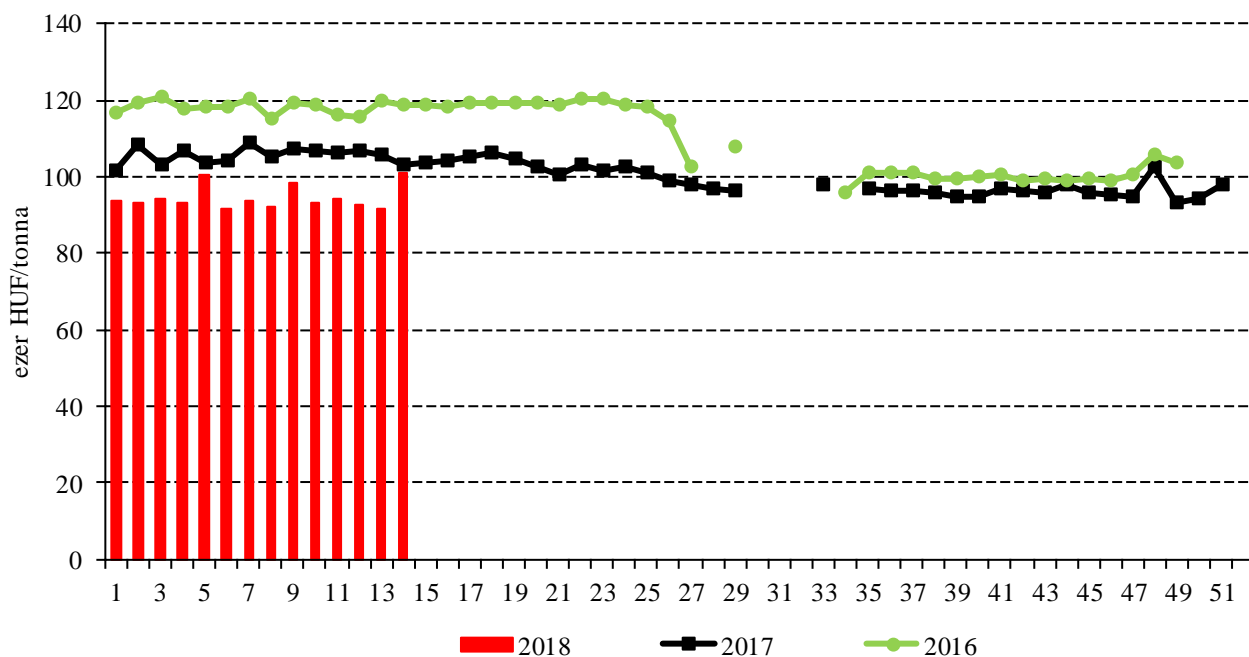
Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	663	206 435
Napraforgóolaj (finomított)		778	242 269
Szójaolaj (nyers)		698	217 341
Szójaolaj (finomított)		758	236 037
Napraforgódara	Ausztria	n. a.	n. a.
Repcedara		255	79 458

Megjegyzés: n. a. – nincs adat.

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

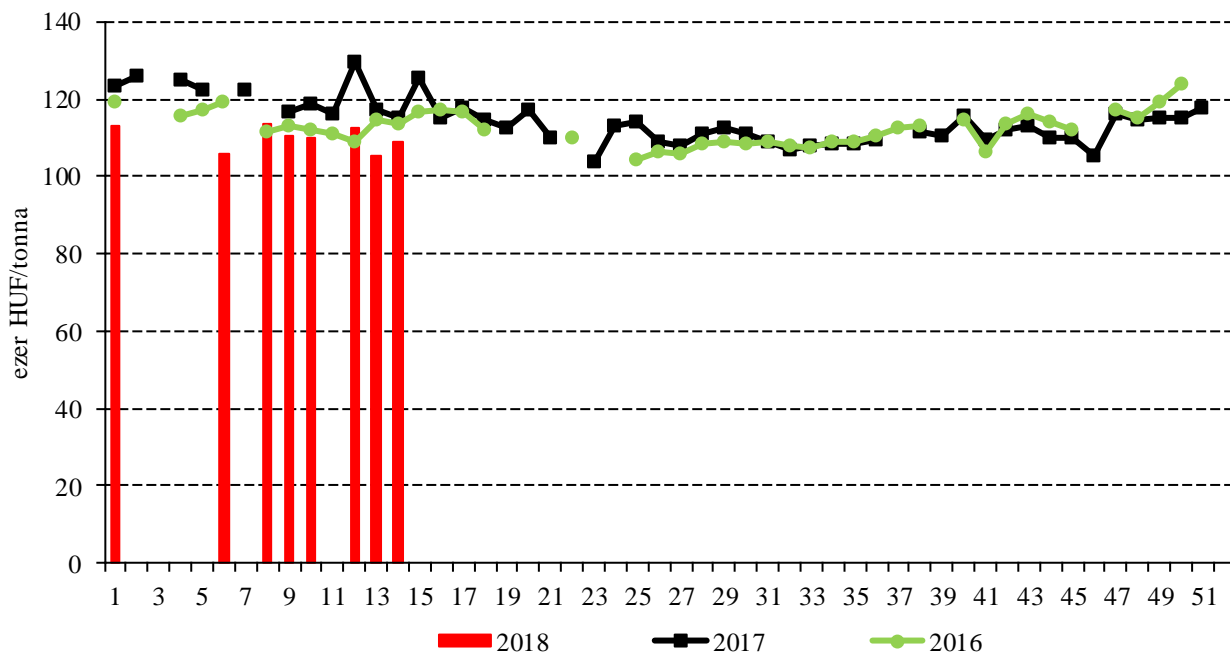
Termelői és kikötői árak

14. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

15. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára

		USD/tonna				
		2018. 03. 24.	2018. 03. 31.	2018. 04. 07.	2018. 04. 14.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	401	408	404	422
		Brazília FOB	413	420	413	440
		EU CIF, USA-ból	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		EU CIF Brazíliából	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	415	423	423	435
		Argentína, Up River FOB	397	394	404	425
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
OLAJ	EU FOB	821	838	n. a.	845	
REPCE		Franciaország FOB Rouen	424	426	426	428
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	MAG	Ausztrália FOB	414	422	422	420
		Kanada FOB	437	441	450	455
		Ukrajna FOB	425	429	429	428
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Hollandia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ		EU CIF Amszterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	MAG	EU FOB Bordeaux	403	410	405	411
		Ukrajna FOB	374	374	374	377
	DARA	Ukrajna DAF	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	250	250	250	255
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2017. 14. hét	2018. 13. hét	2018. 14. hét	2018. 14. hét/ 2017. 14. hét (százalék)	2018. 14. hét/ 2018. 13. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	2 458	...	3 100	126	...
	HUF/tonna	222 411	...	188 251	85	...
Napraforgódara	tonna	6 318	5 301	4 970	79	94
	HUF/tonna	51 827	50 586	50 634	98	100
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna	2 796	1 086	1 332	48	123
	HUF/tonna	63 222	63 932	64 416	102	101

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2018. 13. hét	2018. 14. hét
Full-fat szója	tonna	166	157
	HUF/tonna	132 210	137 805
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna	...	–
	HUF/tonna	...	–

... =Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

21. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

		ezer tonna		
		2017. január	2018. január	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	22,36	57,01	254,9
	1206 Napraforgómag	13,46	33,48	248,8
	2304 Szójadara	10,33	10,71	103,7
Import	1205 Repcemag	1,53	12,07	787,5
	1206 Napraforgómag	2,86	20,05	701,0
	2304 Szójadara	32,01	31,66	98,9

Forrás: KSH

22. táblázat: A világ olajmagnérlege

	millió tonna					
	USDA		Oil World		Tallage	
	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2016/2017 ^{a)}	2017/2018 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	351	335	348	340	338	351
Felhasználás	288	299	331	342	348	360
Export	147	150	148	153	157	162
Import	144	152	146	153	157	162
Zárókészlet	97	91	95	94	90	82
REPCEMAG						
Termelés	71	74	63	67	72	71
Felhasználás	72	73	63	65	70	72
Export	16	17	17	16	16	16
Import	16	16	17	16	16	16
Zárókészlet	5	6	7	8	7	6
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	48	46	50	48	48	49
Felhasználás	47	47	50	49	48	49
Export	2	2	3	3	2	2
Import	2	2	3	3	2	2
Zárókészlet	3	2	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Bioüzemanyag melléklet

Az *F.O. Licht* szakértői a 2017. évinél 9 százalékkal kevesebb, azaz 11,9 millió tonna biodízel termelését (zsírsav-metil-észter és hidrogénezett növényi olaj együtt) valószínűsítik az Európai Unióban 2018-ban. A felhasználás 6 százalékkal bővíthet, meghaladhatja a 14 millió tonnát. Az unió biodízel-kivitele (zsírsav-metil-észter) 337 ezer tonna volt 2017-ben, ami 7 százalékkal múlta alul az egy évvel korábban kiszállított mennyiséget. Az export nagyrészt Norvégia (88,7 ezer tonna), Svájc (83,9 ezer tonna), Peru (81,7 ezer tonna) és az USA (70,4 ezer tonna) felé irányult. Iparági szakértők 745 ezer tonna biodízel (zsírsav-metil-észter és hidrogénezett növényi olaj együtt) kivitelét prognosztizálják 2018-ban (+55 százalék). Az elemzők a tagországok biodízel-behozatalának 72 százalékos emelkedését vetítik előre 2018-ra. A 2017-ben behozott 1,2 millió tonna biodízel (zsírsav-metil-észter) (+136 százalék az előző év azonos időszakához képest) 32–32 százaléka Malajziából és Argentínából, 17 százaléka Kínából, 7 százaléka Norvégiából származott.

Németországban a biodízel nagykereskedelmi ára 2018. január–február között 4 százalékkal csökkent, 1144 euró/m³ volt, majd 2018 márciusában további

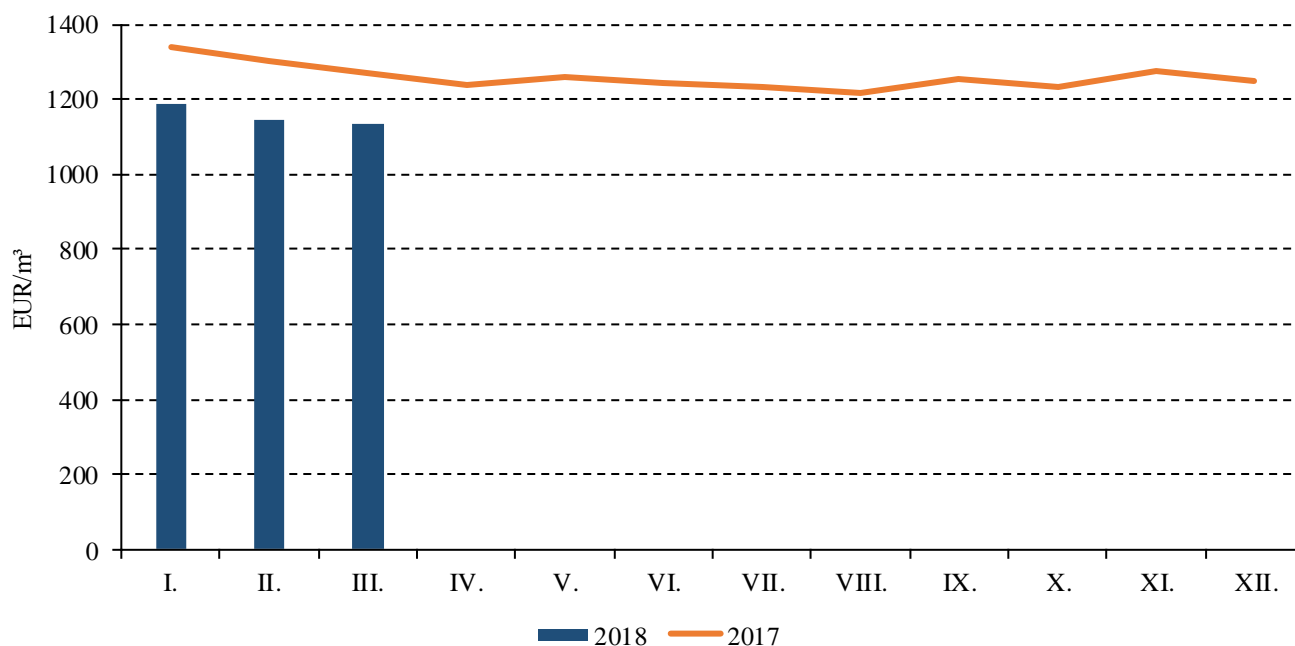
1 százalékkal 1133 euró/m³-re ereszkedett. Ez az árszint az egy évvel korábbi 11 százalékkal múlta alul (*UFOP*).

Az *F.O. Licht* szakértői szerint az USA biodízel-termelése a 2017. évinél 1 százalékkal nagyobb, 6,3 millió tonna lehet 2018-ban. Az Egyesült Államok biodízalexportja a 2017. évit 52 százalékkal múlhatja alul (150 ezer tonna) az idén, és a behozatal 5 százalékos csökkenése várható ugyanekkor. A 2018. évi felhasználás volumene az egy évvel korábbinál 2 százalékkal kevesebb, 8,2 millió tonna lehet.

Brazília biodízel-termelése 4,1 millió tonna lehet 2018-ban (2017: 3,8 millió tonna), míg a felhasználás 25 százalékos növekedését prognosztizálják az *F.O. Licht* elemzői: 4,7 millió tonna várható 2018-ban. A termék behozatala és kivitele 1-1 ezer tonna lehet ez alatt.

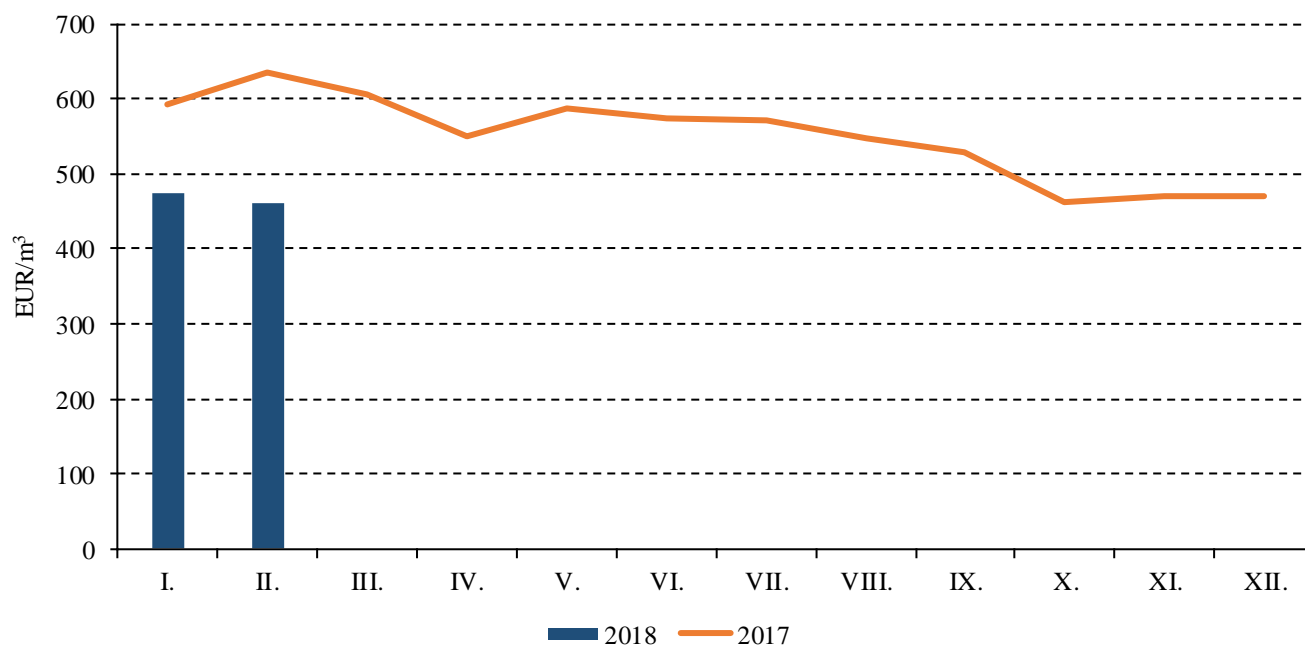
A londoni árutőzsdén (*ICE*) az ásványolaj legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 4 százalékkal csökkent 2018. január–február között, 66,11 dollár (*USD*)/barrel volt, majd márciusban 1 százalékkal 66,84 dollár/barrelre emelkedett.

16. ábra: A repceolaj-metil-észter ára Németországban (2017–2018)

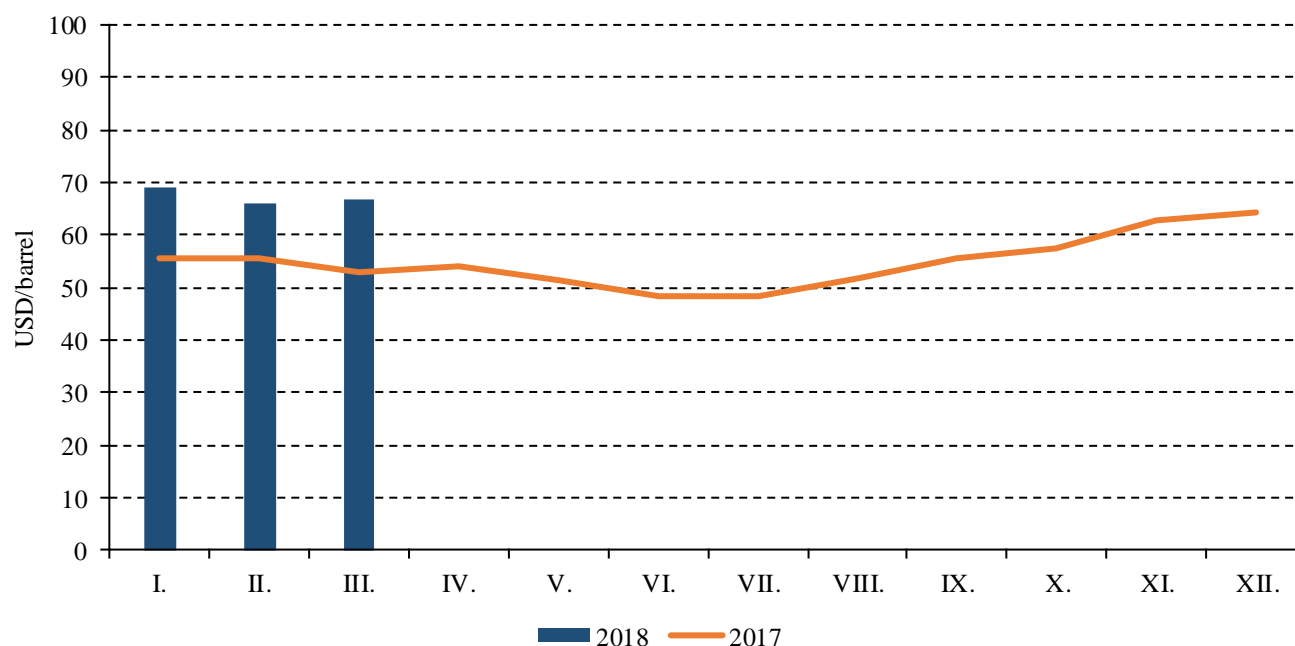
Megjegyzés: -10–12 °C, EN14214
 Forrás: F.O. Licht

17. ábra: A bioetanol ára a nyugat-európai kikötőkben (2017–2018)

Megjegyzés: 92–96% alkoholtartalom, FOB ARA T2
 Forrás: F.O. Licht

18. ábra: Az IPE Brent ásványolaj legközelebbi határidőre szóló jegyzésének havi átlaga a londoni árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: HGCA, ICE

23. táblázat: Néhány nagy termelő ország biodizelmérlege

	ezer tonna					
	Európai Unió		USA		Brazília	
	2017 ^{a)}	2018 ^{b)}	2017 ^{a)}	2018 ^{b)}	2017 ^{a)}	2018 ^{b)}
Termelés	13 167	11 943	6 237	6 290	3 776	4 100
FAME	10 331	8 858	5 267	5 150	3 776	4 100
HVO	2 836	3 085	970	1 140	–	–
Felhasználás	13 276	14 082	8 400	8 230	3 374	4 211
FAME	10 528	11 105	6 500	6 190	3 374	4 211
HVO	2 748	2 977	1 900	2 040	–	–
Export	482	745	312	150	1	1
FAME	337	600	312	150	1	1
HVO	145	145	–	–	–	–
Import	1192	2 050	1 956	1 850	–	1
FAME	1192	2 050	1 324	950	–	1
HVO	–	–	632	900	–	–
Zárókészlet	2 850	2 016	1 179	939	1 228	1 117

Megjegyzés: FAME – zsírsav-metil-észter; HVO – hidrogénezett növényi olaj.

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Forrás: F.O. Licht

